SVR-ARCHITECTS

Van baggerslib tot zuiver water

In het snelgroeiende Tech Lane Ghent, een cluster van de belangrijke zone ten zuiden van de stad, gericht op kennisbedrijvigheid, ontwierp SVR-ARCHITECTS 'Capture', een nieuw onderzoeks- en incubatorgebouw voor de Universiteit Gent [UGent] en haar Incubatie- en Innovatiecentrum [IIC]. De laboratoria waar meer dan honderd medewerkers hun beste beentje zullen voorzetten in het vinden van nieuwe, milieuvriendelijke technologieën, zijn niet langer verstopt achter gesloten wanden en deuren. Integendeel, het nieuwe onderkomen van deze internationale talenten is letterlijk transparant. Ook binnenin. Op de brede trappen of in de aantrekkelijke ontmoetingsruimte inspireren ze elkaar tot het verleggen van weeral nieuwe grenzen.

SVR-ARCHITECTS nv
Volhardingstraat 26 B-2020 Antwerpen
www.svr-architects.eu

ESA

Het verleggen van grenzen is het doel van het open innerlijke van dit nieuwe gebouw. Het valt dan ook op hoe vandaag laboratoria en onderzoeksruimtes niet meer in het diepste van het diepe verstopt zijn, maar transparant en toegankelijk ontworpen werden om de communicatie binnen de muren te stimuleren. Hier geen smalle diensttrappen noch dito liften maar een centraal gelegen, twee meter brede trap in licht eikenhout met mezzanines rondom, waarop de onderzoekers zich naar een van de drie verdiepingen begeven die voor hen zijn bestemd. Ondertussen wisselen ze ideeën uit en kennis, of delen hun ervaringen met hun collegae. Overal zijn doorkijken, van de labo's naar de kantoren, over de hoge piloothal heen, naar de groene omgeving rondom. Ruimte en licht binnen, groen en rust buiten. Dat is het eerste wat opvalt bij het betreden van deze nieuwe werkplek.

Voor de enthousiaste onderzoekers van de UGent voorziet het architecturale ontwerp drie verdiepingen, plus twee voor het IIC. Op het dak omarmt de gevel, die overgaat in een ogenschijnlijke, zesde verdieping, de zone voor de technieken die op die manier onzichtbaar opgaan in het geheel. Onderaan, ter hoogte van het maaiveld, bevindt zich nog een halve verdieping met opslagruimtes en een fietsenstalling voor tachtig fietsen. Douches zorgen ervoor dat de fietsers verfrist aan de slag kunnen gaan.

Gelegen op een voormalig stort met sliblaag in de ondergrond vereiste het gebouw een intelligent funderings-concept met aangepaste paalfundering die de aangebrachte beschermlagen voor dit gehele uitbreidingsgebied intact zou laten.

Waar zich ooit baggerslib ophoopte, wordt nu gezocht naar duurzaam grondstoffenhergebruik, waaronder de recuperatie en het behandelen van reststromen zoals afvalwaters.

Vooraan, naar het noorden gericht, liggen de laboratoria en verheft zich, op dubbele hoogte, een enorme technologiehal voor grotere proefopstellingen. Hoge ramen laten er de passant toe een glimp op te vangen van wat hier gebeurt. Is het omdat Capture meewerkt aan een onderzoeksproject voor de Europese Ruimtevaartorganisatie ESA, dat astronauten moet toelaten alle gebruikt water, ook hun urine, te recycleren tot zuiver en drinkbaar water, dat deze ruimte reeds 'de piloothal' wordt genoemd?

De kantoren met communicatiezones en stille 'focus'-zones en de grote, uitnodigende ontmoetingsruimte met haar royale, zwevende terras in padoek hout, zijn gericht naar het zuiden. Met een prachtig zicht op de bomen die een verdwaalde Scheldearm omzomen en op het fietspad dat, slingerend door het groen, zijn weg zoekt naar deze nieuwe bestemming.

De zoektocht van Capture betreft niet alleen herbruikbaar water. Ook baanbrekende toepassingen op het vlak van CO2- en plastiekrecyclage zullen in de labo's het levenslicht zien. Daartoe zijn ze ingericht met alle state-of-the-art faciliteiten.

Ondanks de alomtegenwoordige erlenmeyers, de grote en kleinere proefopstellingen, de zuurstof- en gassenvoorzieningen, de zuurkasten en de kleurige fittings en leidingen die dat alles verbinden, is dit geen traditioneel laboratorium. De rustgevende materialen van deze werkomgeving met toetsen van lichte eik en de grote ramen die overal uitkijk bieden op het groen en het water rondom, herleiden de toestellen tot wat ze zijn: werkinstrumenten in handen van gedreven mensen die zoeken om wat zich buiten bevindt beter te maken, milieuvriendelijker en duurzamer.

Stockholm, Kopenhagen of Gent?

Door zijn rechtlijnige ritmiek en sobere materialen heeft het gebouw een Scandinavisch trekje. Het had als een geheel gerenoveerd pakhuis in Stockholm kunnen staan, of tussen de modernistische gebouwen langsheen de inham van de Sont in Kopenhagen. Het strakke gevelvlak in aardekleurige baksteen wordt alleen onderbroken door enkele verticale elementen in witgekleurd zichtbeton en door de veelvuldige, opvallende raamgehelen in zijdegrijs aluminium die in de aan bezonning blootgestelde gevels tevens een ingebouwde zonnewering verbergen. Zij brengen de gevel tot leven en schenken hem zijn onmiskenbare karakter. Niet alleen omkaderen ze de ramen op een erg originele wijze waardoor de gevel een heel apart ritme krijgt, afhankelijk van de stand van de zon bieden ze ook een spel van licht en schaduw.

Op geen enkel moment van de dag is de gevel daardoor 'gelijk'. Hoewel strak, is dit het omgekeerde van eentonigheid.

Aan de zijkant laten verticale ramen, altijd gevat in dezelfde warm lichtgrijze canvas, het licht rijkelijk binnenstromen in de gangen en in de traphallen.

Een beperkt aantal insnijdingen zoals de luifel boven de hoge inkom en een ingehouden volume op het dak, onderbreken de rechtlijnigheid van het ontwerp.

Het sobere gevelkarakter wordt onderstreept door het al even sobere parement dat innovatief werd aangewend: door het vermetselen 'in wild verband' – een techniek waarbij verschillende lengtes van stenen door mekaar worden gebruikt – en door toepassing van een dunbedmortel. Daardoor zijn de diepliggende voegen bijna onzichtbaar.

Met deze techniek creëerden de architecten een visueel ononderbroken gevelvlak met een subtiel, intrigerend reliëf en nuance, zoals met het 'omgeplooide' metselwerk, waarbij de gevel als het ware naar binnen plooit en verder loopt onder de luifel. Het zijn allemaal ingehouden, maar creatieve toepassingen, waarmee ook het gebouw zelf vertelt aan de passant: hier staat iets nieuws te gebeuren.

Résumé
Au Tech Lane Ghent, un cluster à croissance rapide situé dans la zone sud de la ville et axé sur la connaissance, SVR-ARCHITECTS a créé « Capture », un nouveau bâtiment de recherche et d'incubation pour l'Université de Gand (UGent) et son centre d'incubation et d'innovation (IIC). Les laboratoires, où plus de cent collaborateurs vont œuvrer pour la recherche de technologies novatrices et écologiques, ne sont plus cachés derrière portes closes. Au contraire, le nouveau lieu qui abrite ces talents internationaux est littéralement transparent. Même à l'intérieur. Sur les larges escaliers ou dans l'espace de rencontre attrayant, ils s'inspirent à repousser les frontières. Partout, des ouvertures sont omniprésentes, entre les laboratoires et les bureaux et le hall pilote, tout en hauteur, et l'environnement verdoyant. Espace et lumière à l'intérieur, espaces verts et quiétude à l'extérieur.
La conception architecturale s'étend sur cinq étages de travail. Au niveau du toit, la façade, qui se fond dans ce qui ressemble à un sixième étage, enveloppe la zone des techniques qui s'intègre ainsi de manière invisible au bâtiment. En bas, au niveau du sol, on retrouve un demi-étage avec espaces de stockage et parking à vélos.

À l'avant, d'orientation nord, se trouvent les laboratoires et s'érige un énorme hall de technologie, de double hauteur, où des essais de plus grande envergure sont réalisés. Des fenêtres hautes permettent aux passants de découvrir ce qui s'y passe. Les bureaux avec zones de communication et zones de concentration calmes et le grand espace de rencontre chaleureux sont orientés vers le sud.

Grâce à sa rythmique rectiligne et à la sobriété des matériaux, le bâtiment a des airs scandinaves. Il aurait parfaitement sa place en tant qu'entrepôt entièrement rénové à Stockholm ou entre les bâtiments modernes le long de la baie de Sund à Copenhague. La façade sobre en brique de couleur claire n'est interrompue que par quelques éléments verticaux en béton de couleur blanche et par les nombreuses fenêtres remarquables en aluminium gris soie. Elles donnent vie à l'ensemble et lui confèrent ce caractère incontournable qui permet au passant de comprendre que des choses nouvelles s'y passent.

Summary
In the fast-growing Tech Lane Ghent, a cluster focused on knowledge industry to the south of the city, SVR-ARCHITECTS designed 'Capture', a new research and incubator building for Ghent University [UGent] and its Incubation and Innovation Centre [IIC]. The labs where more than a hundred employees will aim to find ground-breaking, environmentally friendly technologies are no longer hidden behind closed doors. On the contrary, the new accommodation for these international talents is literally transparent inside & out. In the wide stairs and attractive meeting areas, they inspire each other to push new boundaries. There are views everywhere, from the labs to the offices, over the high pilot hall, to the green surroundings. Space and light inside, greenery and tranquillity outside.
The architectural design shows five work floors. On the roof, the facade, which turns into an apparent sixth floor, surrounds the technical areas so that these merge imperceptibly into the building volume. An extra half floor at ground level houses storage spaces and a bicycle shelter.

At the front, facing north, are the laboratories and a huge technology hall rises at double height for large test installations. High windows allow passers-by to catch a glimpse of what is happening here. The offices with communication zones and quiet 'focus' zones and the large, inviting meeting space are oriented to the south.

Due to its rectilinear rhythm and sober materials, the building has a Scandinavian character. It could have stood as a renovated warehouse in Stockholm, or among the modernist buildings along the estuary in Copenhagen. The sleek facade surface in earth-coloured brick is punctuated by vertical elements in white concrete and the striking window units in silk-grey aluminium. They bring the facade to life and give it that unmistakable character with which the building itself tells passers-by that something new & exciting is about to happen here.